

VoederWaarde.nl :
voor de Nederlandse veehouder

*Belang van openheid van grondstofsamenstelling
en garanties op voederwaarde*

dr. Harry Vahl

Wat komt aan de orde?

1. Een stukje geschiedenis
2. Aanleiding en initiatiefnemers
3. Doelen van VoederWaarde.nl
4. Werkwijze in de praktijk
5. Toezicht en sancties
6. Stand van zaken + toetreden
7. Kosten en kansen

2004 5 2

Geschiedenis van CLO-controle

1. > 1935 opkomst
mengvoeders
2. 1934- 1993: CLO-
controle
3. Periode dr. Grashuis
(1896-1978)
4. 1993: CLO-keurmerk
(meer procescontrole,
geen verplichte
openbaarheid meer)

Geschiedenis Openbare samenstelling

In periode van
ir. Jan Cornelissen
nog veel aandacht
voor nut van
openbaarheid

P.V.
dec. 1978

clo-instituut voor de veevoeding

DE SCHOTHORST

veevoedkundige mededelingen

49

HET NUT VAN OPENBAARHEID VAN MINGVOEDERSAMENSTELLING IN DE PRAKTIJK *

Ir. J. P. Cornelissen

De coöperaties in Nederland maken er geen geheim van uit welke grondstoffen hun mengvoeders zijn opgebouwd. Openbaarheid van samenstelling is ook een van de voorwaarden die de drie Centrale Landbouworganisaties stellen voor deelneming aan de CLO-controle.

Waarom gebeurt dit? Is deze zaak anno 1978 nog zo belangrijk?

Het zal allen duidelijk zijn dat het declareren van de samenstellingen extra kosten en moeite met zich meebrengt en beperkingen oplegt aan de vrijheid van handelen van de mengvoederfabrikant. Dit laatste is ook de reden waarom de meeste particuliere bedrijven de samenstellingen niet vermelden en zelfs weigeren deze bekend te maken als men er om vraagt.

Wie heeft het nu bij het rechte eind? Het gaat hierbij in de eerste plaats om het belang van de veehouder. Waarmee dit het beste is gediend willen wij duidelijk maken aan de hand van een drietal voorbeelden uit de hedendaagse praktijk.

Invloed van de voerprijs op het arbeidsinkomen in de varkenshouderij

De gegevens hiervoor zijn ontleend aan het verslag „Resultaten varkensmestrij in Overijssel 1976-77”. Het betreft de uitkomsten van 185 mestvarkensbedrijven, die deelnemen aan de zgn. deelboekhoudingen en die verzameld zijn door het Consuletschap voor de Varkens- en Pluimveehouderij in Zwolle. De bedrijven zijn in het verslag vermeld onder nummer en zijn dus anoniem. Wij hebben de 185 bedrijven verdeeld in 5 rubrieken op basis van de voerprijs. Het gaat om de netto-voerprijs, eventuele nabetalingen en kortingen voor contante betaling, kwantum, bulk, etc. zijn verrekend. De voerprijs was destijds nogal wat hoger dan thans het geval is. In de eerste tabel zijn de voornaamste gegevens samengevat.

Tabel 1. De invloed van de voerprijs op de voederwinst per varken.

voerprijs-rubriek	< 54	54-55	55-56	56-57	> 57
gem. voerprijs	53,41	54,45	55,49	56,38	58,61
aantal bedrijven	33	40	57	28	27
gem. aantal aanwezige varkens	327	274	258	203	224
groei/dag	627	638	633	639	609
voederconversie	3,34	3,30	3,33	3,32	3,34
voederwinst/varken in gld.	38,70	37,50	31,90	30,50	28,00

* Deel van de inleiding gehouden op de voorlichtingsmiddag van Cebeco-Handelsraad op 16 november 1978 ter gelegenheid van de Vakbeurs Intensieve Veehouderij te Utrecht.

Aanleiding Voederwaarde.nl

- Studieclubs: verschillen in technische resultaten bij gelijk voerpakket !?
- Vragen over voerprijs, voederwaarde, samenstelling en resultaten
- Artikelen in de pers (2008/2009)
- NVV (Wien vd Brink), NVP en LTO

Vraag naar openheid van samenstelling

(juni 2009)

2009
MA OPINIE **agd!** EXTRA

→ COLUMN
wien
Openheid

Als ik een vracht voer aangeleverd krijg dan zit daar een vrachtbon bij. Als ik achterop die bon kijk, lees ik wat er allemaal in dat voer zit. Dat varieert van tarwe tot zonnebloempitten en van maïs tot schrootschilfers. In ieder geval is het een heel lang verhaal. Maar wat weet ik dan eigenlijk precies en wat weet ik niet?

Ik weet welke grondstoffen er in zitten en ik ken de gezamenlijke energiewaarde van het totale voer. Wat ik niet weet is hoe die grondstoffen onderling in percentages verdeeld zijn.

Ik vraag me af waarom ik geld uitgeef voor goederen waarvan ik niet weet wat de exacte samenstelling is. En ik kan ook niet goed begrijpen waarom die precieze samenstelling van de grondstoffen in procenten niet op de bon wordt aangegeven. Is dat uit concurrentieoverwegingen tussen de verschillende voerleveranciers? Vinden ze dat ik als afnemer niet hoef te weten wat de precieze samenstelling is? Of vinden ze dat de samenstelling het geheim van de smid is?

Hoe je het ook wendt of keert: ik ben van mening dat ik als koper van het voer recht heb op volledige inzage van de samenstelling. En ik wil als gelijke met de leverancier mee kunnen praten over de samenstelling die ik wil hebben. Het is toch te gek voor woorden dat ik wel kan vragen om aanpassing van het voer, maar dat ik vervolgens niet weet hoe die aanpassing procentueel is doorgevoerd. Ook wil ik aan de hand van die kennis een prijsvergelijking kunnen maken bij andere voerleveranciers.

Ik verbaas me er over dat die openheid er nu niet is. Wat doen de standsorganisaties, de vakbonden en het Productschap Diervoeder hieraan? Wat is hun mening hierover eigenlijk? Stel dat er niets verandert, dan hoop ik in ieder geval dat de voerleveranciers het lef hebben aan te geven waarom ze die openheid niet geven.

Van de belangenbehartigers verwacht ik dan dat ze aangeven waarom ze zich niet inspannen voor het bewerkstelligen van die openheid. Met name van het Productschap Diervoeder verwacht ik uitleg. Daar zit toch heer Theo Meijer? Toen ik nog met hem in de Tweede Kamer zat, had hij de woorden transparantie en openheid voor in de mond liggen.

Vooraf van Productschap Diervoeder verwacht ik uitleg

Wien van den Brink is agrarisch ondernemer en fractievoorzitter van Gemeentebelangen Putten

Reageer op agd.nl/wien

Wat is VEM/EW/OE nog waard ?

(sept. 2009)

INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

2009
AGRICULTURISCH DAGBLAD WOENSDAG 16 SEPTEMBER PAGINA 11

'Boer verliest vertrouwen in voer'

Den Haag – Het vertrouwen van veehouders in de kwaliteit en samenstelling van het veevoer is afgenomen. Dat zei beleidsspecialist diervoeders Henk Boelrijk van LTO Nederland tijdens een symposium over de nieuwe verordening Etikettering diervoeders.

Veehouders hebben volgens Boelrijk niet zo veel interesse in deze nieuwe verordening die een aantal zaken rond etikettering en

definiëring van voerdersmiddelen regelt. Zij vinden het veel belangrijker dat er werk wordt gemaakt van een goed voederwaarde waarderingsstelsel en het onderzoek naar de voederbehoefte en voerbenutting van de productiediere. "Nederland heeft op dat punt altijd een voorsprong gehad, maar die voorsprong dreigen we te verliezen", waarschuwt hij.

LTO heeft daarom in het Productschap Diervoeders gepleit

voor hernieuwd onderzoek naar de waarde van verschillende voerdersmiddelen.

De organisatie steunt ook initiatieven voor een herinvoering van private voederwaardecontroles. Boelrijk denkt niet zo zeer aan een herinvoering van de CLO-of ACV-controles, zoals die vroeger functioneerden. "We zien vooral ook een rol weggelegd voor instituten als het Centraal Veevoederbureau, de Schothorst en de Wa-

geningen Universiteit. Zij zullen ook het voortouw moeten nemen om voldoende wetenschappelijk en praktisch gericht onderzoek te doen." Eerder liet ook de Nederlandse Vakbond Varkenshouders zich in dezelfde richting uit.

Boelrijk wijst verder nog op de problemen die er echt toe doen, zoals de multolerantie voor transgene producten en de toelating van dierlijk eiwit in varkens- en pluimveevoer.

Onderzoek naar MRSA's van onbekende origine

Rotterdam – Het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam begint samen met het Centrum Infectieziektebestrijding van het RIVM een onderzoek naar MRSA van onbekende origine, de zogeheten MUO's. Doel van het onderzoek is een verklaring te vinden voor de aanwezigheid van MUO's in mensen zonder bekende risicofactoren. De MUO's komen vooral voor in zorginstellingen.

Behoud de Parel nodigt Verburg uit

Grubbenvorst – Stichting Behoud de Parel heeft minister Gerda Verburg uitgenodigd om het Limburgse Grubbenvorst te bezoeken. De stichting hoopt dat Ver-

Initiatiefnemers

- **Twee groepen:**
 - Boerenorganisaties: *NVV, NVP, LTO, en nu NMV*
 - Diervoederproducenten (> 20 % Ned. markt)
 - ✓ *AgruniekRijnvallei*
 - ✓ *ABZ Diervoeding*
 - ✓ *CAVV “Zuid-Oost Salland”*
 - ✓ *Coppens diervoeding*
 - ✓ *CLV “De Samenwerking”*
 - ✓ *Vitelia Diervoeders*
 - ✓ *Voergroep Zuid*

Doelen

1. Openheid receptuur voor afnemer
2. Garantie van voederwaarde (berekende waarde wordt gegarandeerd)
 - *Basis is Schothorst (– grondstofwaarden + rekenregels)*
3. Garantie door uitvoeren van controles

“ VoederWaarde.nl inside ”
4. Benchmarking tussen leveranciers

Welke stappen gezet in 2009?

1. Naam, logo, bestuur en Technische werkgroep
2. Voorwaarden VoederWaarde.nl en auditprofiel vastgelegd
3. Website van VoederWaarde.nl
4. Start jan. 2010

www.VoederWaarde.nl

VoederWaarde.nl

Boerenorganisaties en mengvoederbedrijven hebben de krachten gebundeld om de transparantie op het terrein van voederwaarde te verbeteren. Deze gezamenlijke aanpak heeft geleid tot de oprichting van VoederWaarde.nl eind 2009. Kenmerken van VoederWaarde.nl zijn volledige openheid over de grondstofsamenstelling voor de afnemer en garanties op de voederwaarde.

De Nederlandse mengvoederindustrie levert diervoeders van hoge kwaliteit, waarbij de voedselveiligheid vergaand is geborgd. Daarentegen werd de voederwaarde van geleverde mengvoeders tot 2010 nergens officieel geborgd. Veehouders vonden dat er meer transparantie en controle moest komen. Sturen op dierprestaties middels voeding vraagt namelijk steeds meer deskundigheid van voerforlichters en veehouders. Transparantie van receptuur en voederwaarde heeft daarbij duidelijk toegevoegde waarde.

De drie belangrijkste doelen van **VoederWaarde.nl** zijn:

- Volledige openheid over grondstofsamenstelling voor afnemer.
- Eenduidige berekening van de voederwaarde met behulp van een internationaal erkend en onafhankelijk voederwaardesysteem.
- Garanties op de voederwaarde door het uitvoeren van controles.

[Download hier de presentatie VoederWaarde.nl](#)

Werkwijze VoederWaarde.nl (1)

1. Analyse van grondstoffen en voeders
(*vooral Weende: nat-chemisch*)
2. Aantal monsters gebaseerd op tonnages
3. Beoordeling analyse-cijfers vlgs SQC-
methodiek
4. Opstellen van analyse-rapportages /
kwartaal, afschrift naar SQC

Werkwijze VoederWaarde.nl (2)

5. Jaarlijkse audit SQC vlgs. auditprofiel

➤ Beoordeling op:

I. Algemeen, o.a.

- a. Tonnage
- b. Loonproductie bij derden
- c. Meldingen van klachten bij de onafh. voorzitter
- d. Meldingen van overschrijding 5 % foutanalyse/
kwartaal

Werkwijze VoederWaarde.nl (3)

- **Audit:** voldoet bedrijf aan de afspraken, o.a.
 - *Protocol: welke voeders en correct logo-gebruik*
 - *Eisen aan openheid samenstelling (incl. max. tijd)*
 - *Klachten en verbetermanagement*
 - *Eisen m.b.t. het bijhouden actuele grondstofmatrix*
 - *Controle op voederwaardering en maatregelen bij fouten*

Toezicht en sancties

- 1. Drie knock outs i.v.m.**
 - a. Bijhouden juiste grondstofwaarden
 - b. Voldoende analyses eindvoer uitgevoerd
 - c. Kwartaaloverzichten gemaakt
- 2. ≥ 95 % van de analyses moet in orde zijn**
- 3. Audit: ≥ 80 % score**
- 4. Rapportage naar onafh. voorzitter**

Stand van zaken

1. NMV nu ook bestuurlijk bij Voederwaarde.nl
2. Onderzoek op basis van 4 jaar Voederwaarde.nl: normen voldoen prima (ruim 5600 analyses)
3. Ook aandacht voor fosfor-gehalten
4. Kansen zoals:
 - a) *Prosu-onderzoek: 80 % veehouders vindt extern toezicht belangrijk*
 - b) *Aanknopingspunten bij reductie van antibiotica*
 - c) *(anonieme) Benchmarking voerleveranciers*

Kosten van VoederWaarde.nl

1. Analysekosten grondstoffen/voeders
2. Jaarlijkse auditkosten
 - 2016: € 1190,- + reiskosten
3. Deelname kosten
 - 25 % vast en 75 % op basis van omzet
 - In kind bijdrage van LTO/NVV/NVP/NMV

Meerwaarde voor boer en deelnemer

1. hèt enige keurmerk met externe borging op samenstelling en voederwaarde (!!)
2. Altijd inzicht in samenstelling door veehouder
3. Extra mogelijkheden om prijs / kwaliteit te vergelijken
4. Anonieme vergelijking van voerleveranciers (benchmarking)
5. Adviezen van SQC voor deelnemer